

Panská pajta vyroste v areálu muzea v přírodě

Valaško – Klasická pajta je jednoduchá dřevěná stavba spojená se sezonním chovem dobytka a ovcí, která byla využívána na horských pastvinách jako přístřešek na ochranu před nepříznivým počasím. Jedna taková se nachází i v rožnovském skanzenu.

Naopak panská pajta, jak nám dokládá unikátní ikonografický pramen, byla poměrně rozlehlá stavba podobná stodole. Ve zkoumaném regionu jsou předpokládány dvě takovéto stavby. První, která je pravděpodobně zobrazena na snímku, stála v místech bývalého Panského dvora v Rožnově pod Radhoštěm, kde je dnes penzion Hradisko. Druhá pajta, která byla cílem bádání archeologů, se nacházela na svahu hory Humenec nedale-

Z MUZEJNÍ SBÍRKY. Obraz zachycující panskou pajtu u Rožnova pod Radhoštěm. Foto :archiv Valašského muzea v přírodě

ko obce Hutisko-Solanec. O její existenci víme jenom na základě dobové mapy, kde byl vyznačen její půdorys.

Tuto druhou pajtu jsme se rozhodli prozkoumat, mimo jiné i za účelem její budoucí stavební rekonstrukce v areálu Valašského muzea v přírodě. Náš předpoklad o nasucho kladených základech se sice potvrdil, ale překvapující byla jejich mohutnost a kvalita. Velice zajímavým nálezem byla i velká rampa se štetovou dlažbou, která vedla do pajty. I dnes by po ní bezpečně projelo menší nákladní auto. Bohužel kromě stavebních prvků se na lokalitě našlo jenom velmi málo movitých nálezů.

**Samuel Španihel, archeolog
Muzea regionu Valaško, p. o.**